

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ОДЕСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ЕКОНОМІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

Кафедра економіки, права та управління бізнесом

РЕФЕРАТ
кваліфікаційної роботи
на здобуття ступеня бакалавра
зі спеціальності 076 «Підприємництво, торгівля та біржова діяльність»
за освітньою програмою «Економіка та планування бізнесу»

на тему: **«ЕКОНОМІЧНЕ ОБҐРУНТУВАННЯ ПРОЄКТУ СТВОРЕННЯ
СУБ'ЄКТА ПІДПРИЄМНИЦЬКОЇ ДІЯЛЬНОСТІ В СФЕРІ
ТВОРЧОСТІ, МИСТЕЦТВА ТА РОЗВАГ (НА ПРИКЛАДІ СТВОРЕННЯ
МИСТЕЦЬКОЇ ШКОЛИ)»**

Виконавець:

Студентка ФЕУП

Мельниченко Марія Олександрівна

Науковий керівник:

к.е.н, ст. викладач

Деньгуб Валентина Василівна

ЗАГАЛЬНА ХАРАКТЕРИСТИКА РОБОТИ

Сучасний світ характеризується зростаючим інтересом до творчості, мистецтва та розваг. Люди прагнуть не тільки отримувати задоволення від споживання культурного продукту, але й розвивати власні творчі здібності, знаходити нові форми самовираження. У цьому контексті сфера творчості, мистецтва та розваг набуває особливого значення, стаючи не тільки джерелом естетичного задоволення, але й важливим фактором соціального та економічного розвитку суспільства.

Актуальність дипломної роботи полягає в тому, що вона присвячена дослідженню економічного обґрунтування проєкту створення суб'єкта підприємницької діяльності в сфері творчості, мистецтва та розваг на прикладі створення школи мистецтв. Розвиток приватної мистецької освіти відповідає світовим тенденціям децентралізації та креативної економіки, сприяє формуванню нових робочих місць, залученню інвестицій у сферу культури та стимулює зростання рівня культурного капіталу населення.

У сучасних умовах ринку праці мистецька школа стає не лише навчальним закладом, а й центром культурного розвитку громади, інструментом соціалізації та інтеграції різних вікових груп. Отже, дослідження економічного обґрунтування такого проєкту є своєчасним, має важливе практичне значення й може бути корисним для потенційних інвесторів, підприємців і органів місцевого самоврядування, зацікавлених у розвитку креативних індустрій. У роботі розглядаються теоретичні та практичні аспекти бізнес-планування діяльності школи мистецтв, аналізуються фактори успіху та ризики, пов'язані з реалізацією проєкту, пропонуються шляхи підвищення ефективності діяльності підприємства.

Метою дослідження є розробка економічно обґрунтованого бізнес-плану створення школи мистецтв як суб'єкта підприємницької діяльності у сфері творчості, мистецтва та розваг.

Для досягнення поставленої мети необхідно розв'язати **завдання**:

- обґрунтувати доцільність обраної бізнес-ідеї відкриття школи мистецтв у сфері креативної освіти;
- проаналізувати чинну нормативно-правову базу, що регламентує створення та функціонування суб'єктів підприємництва у творчій галузі;
- визначити оптимальну організаційно-правову форму для реалізації проєкту та обґрунтувати вибір найбільш ефективної системи оподаткування для нового бізнесу;
- провести маркетинговий аналіз ринку послуг мистецької освіти, виявити основні тенденції та структуру попиту;
- здійснити оцінку внутрішніх конкурентних переваг суб'єкта підприємницької діяльності у порівнянні з аналогічними закладами;
- дослідити поточну конкурентну ситуацію на ринку, здійснити порівняльний аналіз основних конкурентів школи мистецтв;
- розробити детальний кошторис витрат, необхідних для організації та

запуску діяльності мистецької школи;

- виконати прогнозування грошового потоку і розрахунків ключових показників економічної ефективності запланованої діяльності;
- ідентифікувати потенційні ризики, що можуть впливати на реалізацію проєкту, та запропонувати заходи для їх мінімізації і контролю.

Методи дослідження: У процесі дослідження використовуються різноманітні методи наукового пізнання, зокрема аналіз і синтез, статистичний аналіз, інше. При написанні кваліфікаційної роботи було апробовано такі методи:

- 1) вивчення теоретичних аспектів започаткування підприємницької діяльності, зокрема в контексті школи мистецтв;
- 2) маркетинговий метод використовувався при формуванні SWOT-аналізу створюваного підприємства;
- 3) порівняльний метод використовувався при дослідженні сучасних підходів до створення підприємства та управління його економічним розвитком;
- 4) розрахунково-аналітичні методи використовувався при визначенні проблем, тенденцій і перспектив розвитку створюваного підприємства;
- 5) оцінки ринкових умов та конкурентного середовища використовувався аналіз ринку продукції;
- 6) формування витрат на започаткування школи мистецтв, розрахунку грошового потоку.

Об'єктом дослідження є процес створення та функціонування школи мистецтв як суб'єкта підприємницької діяльності у сфері творчості, мистецтва та розваг.

Предметом дослідження є економічне обґрунтування проєкту створення школи мистецтв, включаючи розробку бізнес-плану, фінансово-економічний аналіз та оцінку ефективності інвестицій.

Інформаційна база дослідження: законодавчі та нормативні акти, статистичні дані, наукові публікації, монографії, статті, матеріали інтернет-ресурсів.

Структура та обсяг кваліфікаційної роботи. Кваліфікаційна робота бакалавра складається зі вступу, трьох розділів, висновків, списку використаних джерел (30 найменувань) та 3-х додатків. Загальний обсяг роботи становить 80 сторінок. Основний зміст викладено на 73 сторінках. Робота містить 22 таблиць, 2 рисунки.

ОСНОВНИЙ ЗМІСТ РОБОТИ

У першому розділі «**Теоретичні аспекти щодо започаткування підприємницької діяльності на прикладі школи мистецтв**» досліджується та обґрунтовується бізнес-ідея власної справи на прикладі школи мистецтв, здійснюється огляд нормативно-правових засад з відкриття бізнесу у творчій

сфері та вибір організаційно-правової форми новостворюваного бізнесу, системи оподаткування.

У другому розділі **«Загальна характеристика відкриття власної справи на прикладі школи мистецтв»** проведено аналіз ринку продукції, здійснено оцінку внутрішніх конкурентних переваг СПД, аналіз існуючих конкурентів, проведено формування витрат на започаткування школи мистецтв.

У третьому розділі **«Економічна оцінка ефективності реалізації проєкту відкриття власної справи на прикладі школи мистецтв»** надано характеристику життєвого циклу проєкту, здійснено розрахунок грошового потоку та показників економічної ефективності проєкту, проведено аналіз можливих ризиків та планування заходів щодо їх запобігання.

ВИСНОВКИ

1. Створення школи мистецтв в Україні – це не лише внесок у культурний розвиток, але й перспективний бізнес-проект, що вимагає ретельного планування та аналізу. В умовах зростаючої конкуренції у творчій сфері, успіх такого підприємства залежить від високого рівня професіоналізму, креативності та ефективного управління.

Школа мистецтв, що спеціалізується на музиці, образотворчому мистецтві та дизайні, має на меті розвивати творчий потенціал особистості, формувати естетичний смак та навчати професійним навичкам. Її діяльність спрямована на дітей та дорослих, які прагнуть відкрити для себе світ мистецтва та розвинути свій талант. Діяльність школи мистецтв відповідає КВЕД : 85.52 «Освіта у сфері культури та мистецтва», включає навчання гри на музичних інструментах, живопису, скульптурі, танцям та іншим видам мистецтва, 74.10 «Спеціалізована діяльність з дизайну», включає діяльність з розробки дизайну інтер'єрів, одягу, графічного дизайну та інших видів дизайну.

2. Діяльність школи мистецтв регулюється Законом України "Про освіту" та іншими нормативно-правовими актами. Для отримання ліцензії необхідно подати пакет документів, що підтверджують відповідність вимогам законодавства. Важливо також дотримуватися санітарно-гігієнічних норм та правил пожежної безпеки.

Створення школи мистецтв «АртЕра» – це складний, але перспективний проект, що вимагає ретельного планування, аналізу ринку та дотримання законодавства.

3. Вибір ТОВ та загальної системи оподаткування дозволяє забезпечити стабільність, розвиток та фінансову прозорість бізнесу, сприяючи розвитку творчого потенціалу особистості та збагаченню культурного життя суспільства.

Для успішного функціонування школи необхідно розробити економічно обґрунтований бізнес-план, який враховує всі аспекти діяльності, від вибору організаційно-правової форми до управління фінансами.

ТОВ як організаційно-правова форма дозволяє залучити інвесторів, обмежити відповідальність та забезпечити стабільність діяльності.

Загальна система оподаткування для ТОВ «АртЕра» є оптимальним вибором для школи мистецтв, оскільки вона дозволяє враховувати всі витрати, використовувати податковий кредит та вільно розвивати діяльність без обмежень. Це особливо важливо для школи, яка планує надавати широкий спектр послуг, залучати гранти та співпрацювати з іншими організаціями.

4. Аналіз стану мистецьких шкіл України, зокрема Одеської області, підтверджує їхню значну роль у розвитку культури. Станом на 2023 рік в Україні діє понад 1 250 мистецьких шкіл, серед яких 732 музичні, 457 школи мистецтв і 108 художніх шкіл. Водночас війна пошкодила понад 130 закладів, з яких 23 зруйновані повністю. Бюджети шкіл здебільшого спрямовані на оплату праці — понад 60–70% видатків, тоді як на оновлення обладнання і розвиток припадає менше 10%. Наприклад, середній фонд оплати праці однієї школи може сягати 2–3 млн грн на рік, тоді як капітальні витрати становлять лише 200–300 тис. грн.

Мистецькі заклади Одещини активно залучають додаткові ресурси: краудфандинг, гранти, державно-приватне партнерство. В окремих проєктах громада зібрала до 150 тис. грн на ремонт класів або оновлення інструментів. Для подальшого розвитку мистецьких шкіл необхідно збільшити фінансування мінімум на 30–40%, посилити цифровізацію та створити умови для залучення молодих викладачів. Це дозволить зберегти понад 200 тис. учнів у системі мистецької освіти та зміцнити культурну стійкість України в умовах відновлення.

5. Аналіз внутрішніх конкурентних переваг підтверджує, що ТОВ «АртЕра» має потужну стартову позицію для стабільного функціонування й подальшого розвитку у сфері мистецької освіти. Серед ключових сильних сторін виокремлюється різнопрофільність освітніх напрямів: поєднання музичного, образотворчого мистецтва та дизайн-студії дозволяє охоплювати широку аудиторію учнів і формувати комплексну творчу середу.

Висококваліфікований педагогічний колектив є гарантією якості навчального процесу. Наявність фахівців з профільною освітою та практичним досвідом створює довіру до закладу серед батьків і підвищує репутацію школи.

SWOT-аналіз свідчить, що при домінуванні сильних сторін і наявності значних можливостей (розширення послуг, участь у грантах, партнерство) існують певні ризики: висока вартість оренди, витратність оновлення обладнання, економічна нестабільність. Ці загрози потребують постійного моніторингу та оперативної адаптації стратегії.

З точки зору маркетингу та репутації школа демонструє ефективність: активне просування через соцмережі, власний бренд і постійна робота над

іміджем формують високу впізнаваність і лояльність клієнтів. Партнерські зв'язки з іншими культурно-мистецькими установами створюють додаткові переваги у вигляді спільних проєктів, обміну досвідом і підвищення престижу ТОВ «АртЕра» на місцевому ринку. Інноваційний підхід до розвитку школи – зокрема, впровадження арт-терапії, курсів креативного мислення, занять для дорослих і старшого віку – відкриває нові ринкові сегменти та розширює цільову аудиторію.

6. Проведений PESTLE-аналіз показує, що школа мистецтв

ТОВ «АртЕра» працюватиме в умовах як сприятливих, так і ризикових зовнішніх факторів. Позитивними факторами є державна підтримка культури, високий суспільний інтерес до творчої освіти та розвиток цифрових технологій, які дозволяють впроваджувати онлайн-формати навчання та розширювати аудиторію. Водночас економічна нестабільність, висока вартість оренди та потреба у дотриманні суворих правових норм створюють певні виклики для стабільності діяльності.

Порівняльний аналіз показав, що на ринку Одеси основними конкурентами ТОВ «АртЕра» є такі установи: школа мистецтв «Колорит» – класична школа з фокусом на традиційному образотворчому мистецтві та сильною репутацією; арт-студія «Мозаїка» – креативна студія для дітей і молоді з акцентом на короткі курси, рукоділля і неформальну атмосферу; центр творчості «АртХаус» – інноваційна школа з сучасним обладнанням і потужною цифровою платформою для інтегрованих програм із дизайну та медіа. Серед цих конкурентів ТОВ «АртЕра» вигідно вирізняється поєднанням найкращих практик: широкий спектр напрямів (музика, живопис, дизайн), сучасна матеріально-технічна база, високий рівень викладання та активна маркетингова діяльність. Важливим є й розташування школи у центрі міста та помірна цінова політика, що робить навчання доступним для більшості сімей.

7. Проєкт ТОВ «АртЕра» є фінансово обґрунтованим, економічно доцільним та конкурентоспроможним. Чітка структура стартових і поточних витрат, залучення кредитних коштів під вигідні умови та грамотна організація фінансових потоків створюють надійний фундамент для успішного запуску та сталого розвитку сучасної школи мистецтв у місті Одеса.

Стартовий капітал проєкту визначено у розмірі 1 651 300 грн. Щомісячні поточні витрати складають 589 677 грн, що відповідає реальним потребам школи з площею 250 м², 11 співробітниками та широким спектром послуг. Найбільшу частину поточних витрат становить фонд оплати праці — 2 941 680 грн на рік (41,7% річного бюджету) та оренда — 2 880 000 грн на рік (40,8%).

8. Життєвий цикл проєкту ТОВ «АртЕра» — це чітко структурований шлях, що охоплює всі етапи від зародження ідеї до стабільного функціонування освітньо-творчого простору. Він починається з ініціації, де формується концепція та стратегічні цілі, переходить до детального Планування бізнес-процесів та фінансів. Ключовим етапом є реалізація, яка триватиме з 1 серпня по 30 вересня 2025 року. Протягом цього періоду відбудуться ремонтні роботи, закупівля обладнання, найм персоналу та

активна рекламна кампанія. Це забезпечить перетворення бізнес-ідеї на повноцінний функціональний об'єкт. Після цього етапу проєкт перейде до запуску експлуатації та подальшої стабілізації та розвитку, що передбачає вихід на заплановані обсяги доходу та розширення діяльності.

Чітке дотримання календарного графіку, фінансовий контроль та координація з підрядниками є критично важливими для мінімізації ризиків та досягнення фінансової стійкості. Такий комплексний підхід гарантує створення якісного та безпечного середовища для навчання та розвитку дітей і підлітків, сприяючи успішному старту та сталому розвитку ТОВ «АртЕра».

9. На основі проведених фінансово-економічних розрахунків встановлено, що проєкт створення та розвитку ТОВ «АртЕра» є економічно обґрунтованим і інвестиційно привабливим за поточних умов реалізації. Прогноз грошових потоків, складений з урахуванням доходів від надання платних мистецьких та творчих послуг, демонструє стабільне зростання виручки на 5% щорічно протягом шести років, що свідчить про сталість попиту й розвиток діяльності підприємства.

Структура доходів проєкту є диверсифікованою та збалансованою: основну частину виручки формують навчальні заняття з мистецьких дисциплін (65%), тоді як короткотермінові майстер-класи, мистецькі табори, індивідуальні проєкти та додаткові сервіси забезпечують додаткові джерела надходжень і дозволяють мінімізувати ризики сезонності.

Розрахунок ключових інтегральних показників ефективності підтверджує доцільність інвестицій у проєкт. Чистий приведений дохід (NPV) становить 2 990 000 грн, що свідчить про перевищення дисконтованих грошових потоків над обсягом початкових інвестицій. Індекс рентабельності інвестицій (PI) дорівнює 2,81, що означає отримання 2,81 грн доходу на кожну інвестовану гривню, що перевищує критичне значення $PI > 1$. Внутрішня норма рентабельності (IRR) складає 32%, що значно перевищує ставку дисконтування (24%) та вказує на високу дохідність проєкту. Період окупності інвестицій (PBP) становить 1,6 роки, що є коротким терміном для підприємств даного профілю та підтверджує швидке повернення вкладених коштів.

Загалом отримані результати засвідчують фінансову стійкість та конкурентоспроможність ТОВ «АртЕра» у середньостроковій перспективі. Запропонована бізнес-модель демонструє здатність генерувати стабільний грошовий потік, формувати достатній рівень прибутковості та ефективно використовувати залучений капітал. З метою підвищення рентабельності та посилення позицій на ринку доцільно й надалі розширювати спектр послуг, впроваджувати інноваційні формати навчання, активізувати маркетингові заходи та залучати нові цільові аудиторії. Це сприятиме збільшенню клієнтської бази, зростанню доходів і зміцненню ринкових позицій підприємства у сфері освітніх та творчих послуг.

10. Проведений аналіз дозволив визначити ключові ризики, що можуть впливати на стабільну діяльність та розвиток школи мистецтв «АртЕра». Найбільш значущими за рівнем інтегральної оцінки є такі фактори, як висока

конкуренція на ринку творчих послуг, можливий відтік кваліфікованих викладачів, а також нестабільність фінансування матеріально-технічної бази.

Окрім цього, особливу увагу слід приділити технічній готовності до проведення онлайн-занять, адже навіть незначні збої можуть знизити довіру учнів та батьків. Військові загрози та можливі форс-мажорні ситуації залишаються зовнішніми факторами високого впливу, що потребують продуманого плану дій і страхування ризиків.

Рекомендується оновлювати даний реєстр ризиків щонайменше раз на пів року та розробити окремий План реагування на надзвичайні ситуації, що дозволить швидко адаптуватися до непередбачуваних обставин.

АНОТАЦІЯ

Мельниченко М. О. «Економічне обґрунтування проєкту створення суб'єкта підприємницької діяльності в сфері творчості, мистецтва та розваг (на прикладі створення мистецької школи)».

Кваліфікаційна робота на здобуття освітнього ступеня бакалавра зі спеціальності 076 «Підприємництво, торгівля та біржова діяльність» за освітньою програмою «Економіка та планування бізнесу». Одеський національний економічний університет. Одеса, 2025.

У роботі висвітлено організаційно-економічні аспекти започаткування підприємницької діяльності у сфері культурно-освітніх послуг. Описано процес створення та відкриття мистецької школи «АртЕра» в місті Одеса, проведено аналіз сучасного стану і тенденцій розвитку ринку приватної мистецької освіти в Україні. Детально оцінено інвестиційну та витратну структуру проєкту, розроблено покроковий план реалізації з урахуванням освітніх стандартів і потреб цільової аудиторії, а також проаналізовано ключові фінансові показники економічної ефективності діяльності школи.

Результати дослідження доводять доцільність створення мистецької школи «АртЕра», підтверджують економічну обґрунтованість проєкту та його конкурентоспроможність на ринку культурно-освітніх послуг. Отримані висновки свідчать про високий потенціал подальшого розвитку школи.

Ключові слова: мистецька школа, культурно-освітні послуги, бізнес-план, інвестиції, прибутковість, економічна ефективність, ризики, розвиток творчості, проєкт.

ANNOTATION

Melnychenko M. O. "Economic substantiation of the project for the creation of a business entity in the field of creativity, art and entertainment (using the example of creating an art school)".

Bachelor's Qualification Thesis for the Degree of Bachelor in Specialty 076 "Entrepreneurship, Trade, and Exchange Activities" under the Educational Program "Economics and Business Planning." Odessa National Economic University. Odessa, 2025.

The paper highlights the organizational and economic aspects of starting

entrepreneurial activity in the field of cultural and educational services. It describes the process of establishing and launching the art school "ArtEra" in Odesa, analyzes the current state and development trends of the private art education market in Ukraine. A detailed assessment of the investment and cost structure of the project is provided, a step-by-step implementation plan is developed taking into account educational standards and the needs of the target audience, and key financial indicators of the economic efficiency of the school's operation are analyzed.

The research results confirm the feasibility of establishing the art school "ArtEra", substantiate the economic viability of the project and its competitiveness in the market of cultural and educational services. The obtained findings indicate a high potential for the further development of the school.

Keywords: art school, cultural and educational services, business plan, investments, profitability, economic efficiency, risks, creative development, project.